

NEMESLÁDONY

HELYI ÉRTÉKLELTÁRA

2020

MEGBÍZÓ:
NEMESLÁDONY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

KÉSZÍTETTE:
BFH EURÓPA KFT.
AZ UTIRO LEADER HELYI AKCIÓCSOPORT
VP6-19.2.1.-90-Ö.1-17 HELYI FELHÍVÁSA KERETÉBEN

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés.....	3
2.	Vezetői összefoglaló	3
3.	Helyi értékleltár kérdőívek.....	5
4.	Helyi értékleltár	9
.4.1.	Nemesládony természeti értékei.....	9
.4.2.	Nemesládonyi kiemelkedő ünnepeink és szokások	11
.4.3.	Nemesládonyi kiemelkedő személyek	15
.4.4.	Nemesládonyi épített értékeink (szakrális, lakó- és gazdasági épületek, régészet, szobrok, egyebek)	16
.4.5.	Nemesládonyi tárgyak, a múlt emlékei, különlegességek	18
.4.6.	Nemesládonyi helyi termékek és a helyi gazdaság megtartói	18
.4.7.	Nemesládonyi közösség megtartói	19

1. Bevezetés

Az UTÍRÓ LEADER Egyesület a **VP6-19.2.1.-90-Ö.1-17 azonosítószámú felhívásának a közvetlen célja** a HACS működési területén belüli, helyi értékek feltárása, rögzítése, értéktárak működtetése, közcélúvá tétele és megismertetési módok kidolgozása a településeken. Az átfogó cél a lakókörnyezet nyújtotta lehetőségek jobb kiaknázásán alapuló közösség és gazdaságfejlesztés, helyben termelt alapanyagokból előállított helyi termékkör, és szolgáltatási kör bővítése.

A meghatározott, regisztrált, közmegegyezésen alapuló fejlesztési alapot biztosító helyi értékek a térségben eddig nem ismert és publikált közösségi és gazdasági erőforrások, amik megismerhetővé válnak és más projektek alapját képezhetik. A helyi értéktárakat az UTÍRÓ Térségfejlesztő Egyesület munkaszervezete gondozza és felhasználja a jövőbeni fejlesztéseihez, munkájához, továbbá alapját képezi a települések helyi közösségei és gazdasága fejlesztésének, amennyiben azzal települési szinten is jól gazdálkodnak.

2. Vezetői összefoglaló

Nemesládony Vas megyében, a Csepregi kistérségben fekvő község. A közigazgatási területének nagysága 566,86 ha, amiből belterület 50,2 ha, külterület 516,63 ha. Lélekszáma az 1880-as években levő 623 főről mára 144 fő. A kis de aktív közösséget a Faluház és a védett Római katolikus templom, az Evangélikus imaház, továbbá a Községi Könyvtár támogatja a fennmaradásában, az aktív Önkormányzat szervezése mellett. A településen óvoda, iskola nem működik, a gyerekek a közeli Répcelakra járnak.

A települési értéktár a kiírás megfogalmazása szerint „A települések területén található élő és élettelen fejlesztési szempontból hasznos értékeinek összegyűjtése, katalogizálása.

A település fő értékeit az alábbi fő szempontok szerint vizsgáltuk:

- a település természeti értékei
- kulturális értékek – szokások, rendezvények
- kulturális értékek – művészetek, népszokások, egyházi hagyományok
- épített örökség – épületek, építmények, településszerkezet
- tárgyi örökség – eszközök, épületek egyes részei
- települések jelentős személyiségei
- élő gazdasági értékek – ipari, kereskedelmi, idegenforgalmi, gazdálkodási
- sport- és egészség

- civil szervezetek és társadalom

A fenti értékek közül, amelyek relevánsak a településünk esetén, a részletes kifejtésben a fentiekkel azonos fejezeteken belül kerültek leírásra. Természetesen több kistélepülés esetén a szempontok néha kisebb, néha jelentősebb részében nem volt a közösség által és a készítőik által sem rögzítésre került érték, ezek értelemszerűen kihagyásra kerülnek.

A helyi érték leírásában annak rövid jellemzőit, értelmezhető esetben történeti hátterét, társadalmi relevanciáját írtuk le. Ezen kívül megadtuk ennek során az érték megnevezését, a gondozásáért felelős/arról információkkal rendelkező szermély és/vagy szervezet nevét és elérhetőségét, továbbá annak helyszínét is megadtuk (amennyiben ez jellemző arra).

A helyi értékleltár gyűjtésének módszertana előkészítő fórumok szervezése, ott a lakossági személyes információ átadás és gyűjtés, 30-30 kérdőív elkészítése, továbbá ezen primer adatforrások mellett szekunder források feldolgozása.

3. Helyi értékleltár kérdőívek

A helyi értékleltár megalapozását 30 db kérdőív kitöltésével is támogattuk. Ennek a feldolgozott eredményei az alábbiak:

Nemesládony Helyi értékleltár kérdőív eredmények

1. Mióta él a településen (év)?

0-5	0
5-20	2
21-40	8
40 vagy több	20

Mennyi idős Ön?

0-14	
15-19	3
20-24	1
25-49	18
50-64	3
65-79	4
80 vagy több	1

Milyen fokú végzettsége van?

alap	3
közép	25
felső	2

Családi állapota

családos	26
egyedülálló	2
özvegy	3
elvált	0

Neme

férfi	11
nő	19

2. Mi a legfontosabb ok, ami miatt szeret a településen élni?

Családi, rokoni kötődések	22
Közösséghez tartozás érzés	8
Település hangulata	14
Élő kulturális hagyományok	1
A természeti értékek gazdagsága	9
Csend, nyugalom	

3. Legfontosabb épületek, építmények

Rom.kat. Templom	26
Evangélikus Templom	23
Könyvtár	3

<i>Hősi emlékmű</i>	13
<i>Művelődési ház</i>	6
<i>Tűzoltó szertár</i>	4
<i>Faluház</i>	1

4. Van e kiemelkedő természeti értéke a településnek?

<i>Idős fák</i>	19
<i>Gazdag állatvilág</i>	4
<i>Csend, nyugalom</i>	5
<i>Jó levegő</i>	4
<i>Csikós út</i>	

5. Programok

<i>Falunap</i>	13
<i>Nyugdíjasnap</i>	5
<i>Advent</i>	17
<i>Nyárköszöntő</i>	3
<i>Csikós út-séta</i>	2
<i>Bicikli túra</i>	3
<i>Gyereknapi</i>	3
<i>Anyáknap</i>	9
<i>Nőnap</i>	3
<i>Mikulás ünnepség</i>	4

6. Nevezetességek, kapcsolódási lehetőségek:

<i>Templom</i>	7
<i>Séta a falu körül</i>	12
<i>Könyvtár</i>	3
<i>Metőc part</i>	1
<i>Játszóter</i>	4
<i>Faluház</i>	7
<i>Kerékpározás</i>	1
<i>Erdő</i>	2

7. Ünnepek

<i>Advent</i>	9
<i>Bucsú</i>	0
<i>Falunap</i>	19
<i>Anyák napja</i>	14
<i>Farsang</i>	6
<i>Nyugdíjas nap</i>	5
<i>Gyereknapi</i>	6
<i>Nőnap</i>	4
<i>15.márc</i>	1
<i>20.aug</i>	1

8. Néprajzi hagyományok

<i>Falunap</i>	5
<i>Adventi gyertyagyújtás</i>	6
<i>Bucsu</i>	2
<i>Lucanap</i>	5
<i>Locsolás</i>	16
<i>Farsang</i>	7
<i>Regölés</i>	
<i>Májusfa állítás</i>	

9. Rendelkezik e fényképpel a hagyományokról

<i>igen</i>	8
<i>nem</i>	6

10. Sportrendezvények

<i>Autómentes nap</i>	4
<i>Mobilitás nap</i>	10
<i>Tavaszköszöntő</i>	7
<i>Nyárbúcsúztató</i>	4
<i>Falunap</i>	1
<i>Biciklitúra</i>	5

11. Helyi értékleltárban segíteni tud

<i>Tengölicsné Bokor Márta</i>	1
<i>Bokor Endréné</i>	5
<i>Paál Kálmánné</i>	4
<i>Németh István Sándor</i>	3
<i>Sári Vince</i>	9
<i>Lőrincz Sándor</i>	1
<i>Csuka Elemér</i>	2
<i>Talabér Imréné</i>	3
<i>Rubóczkyné Börczi Viktória</i>	1

12. Mesterember, Vállalkozó, iparos, aki egyedi, értékes terméket állít elő

<i>Ments Gyuláné Esztergályos</i>	4
<i>Pietrowski Krisztián asztalos</i>	8
<i>Nyitrai Balázs méhész</i>	17
<i>Németh László állattenyésztő</i>	1
<i>Varrónő</i>	1
<i>Lőrincz Sándor méhész</i>	5

13. Egyedi termék, mely régi technológiával készül:

<i>méz</i>	0
------------	---

14. Őstermelők

<i>Németh Szilárd Földműves</i>	11
<i>Nyitrai Balázs mézes</i>	9
<i>Németh László állattenyésztő</i>	5
<i>Kancsér József-földműves</i>	3

15. Gasztronómiai specialitás

Szőlő lekvár
Házi vegyes pálinka

16. Mely értékekre épülhetnek a fejlesztések?

<i>Nért Egyesület</i>	6
<i>Falusi CSOK</i>	2
<i>Utcák, telkek nyitása</i>	1
<i>Közösség összefogása</i>	5
<i>Egyesület alapítása</i>	1
<i>Épített értékek</i>	1
<i>Természeti kincsek</i>	1
<i>Vásár szervezése</i>	
<i>Kicsi autóforgalom</i>	
<i>Ipar</i>	
<i>Mezőgazdaság</i>	

17. Javaslatok

<i>Nemesládonyért Egyesület</i>	5
<i>Lovarda</i>	1
<i>Szili Judit sportoló</i>	1

4. Helyi értékleltár

4.1. Nemesládony természeti értékei

4.1.1. Nemzeti Ökológiai Hálózat elemek

Hazánk természeti értékei összefüggő hálózatát a Nemzeti Ökológiai Hálózat biztosítja, amit az Országos Területrendezési Terv rögzít. Ez alapján Nemesládonyban

Helyszín: Nemesládony, 096/20, 096/16 hrsz

Javaslat: Az érintett – főként erdő – terület természeti állapotának fenntartása, értékeinek bemutatása.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

4.1.2. Metőc-patak

Nemesládonyt nyugatról érintő patak.

Helyszín: Nemesládony, hrsz 50/2

Javaslat: A patak medrének természeti állapotának fenntartása, értékeinek bemutatása.

Kiemelési javaslat: Nemesládony természetesen

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.1.3. Idős hársfák Nemesládony belterületén

Nemesládony legértékesebb természeti kincsei az idős fák. A kérdőíven belül közel a kitöltők 2/3 jelezte ezt a település fő természeti értékének. A fák kulturális, közösségi, településképi jelentősége mellett természetvédelmi értéke is jelentős, mivel az öreg fák olyan rovar- és madárvilágnak, denevéreknek nyújtanak életteret, élőhelyet, táplálkozó és szaporodó helyet, amit a fiatal erdők, fák másutt nem tudnak megtenni.

A legjelentősebben a hársfák. A kislevelű hárs, Közép-Európa őshonos fajtája. Mézelő, árnyékot adó, karbon megkötő – szabadtéri klímaberendezés, de egyúttal a település értékei egyike.

Helyszín: Nemesládony hrsz 69 (Rákóczi F u. 2.), hrsz 73 (Rákóczi F u. 4.), Rákóczi F u. 5. ház előtt, közterület, , hrsz 85 ((Rákóczi F u. 22.), Kossuth L. u. 18 közterület, Kossuth La. u. 43, hrsz 240.

javaslat: A fa védettségének biztosítása, bemutatásának lehetősége, programkínálatba és helyi oktatásba történő felfűzése.

Kiemelési javaslat: Nemesládony természetesen

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2. Nemesládonyi kiemelkedő ünnepeink és szokások

.4.2.1. Farsang

A farsangi nap során a település óvodás és iskolás gyermekei bemutathatják ötletes jelmezeiket egymásnak és a résztvevő szülőknek is a kultúrházban. A nap során különféle játékok szolgálják a gyermekek önfelelt szórakozását. Este 8 órától pedig a felnőtteknek kerül megrendezésre a farsangi bál, amelyen a hangulatot zenekarral biztosítják. A fánkevés mellett tombolasorsolásra is sor kerül.

Ideje: Január-Február

Javaslat: A rendezvény megtartása, közösségerősítő, fiatalokat megszólító közös ünnepség.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.2. Anyák napja

Ünnepség keretében kerül sor az édesanyák megköszöntésére, mely a polgármester köszöntő beszédével kezdődik. Ezt a gyermekek versei és köszöntői követi, Gerbert Judit színművésznő verses-dalos összeállítása színesíti.

Ideje: Május

Javaslat: A rendezvény megtartása, a családok összetartásának megerősítése.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.3. Gyermeknap

A nap során a gyermekek és a szüleik elutaznak a büki Napsugár Játsszóházba, mégpedig a Bükről érkező Dotto kisvonattal, amely felejthetetlen élményt nyújt kicsiknek-nagyoknak. A játszóházba vezető úton bemutatásra kerülnek a környező falvak és Bük város. A játszóházban a gyermekek felhőtlenül szórakozhatnak késő délutánig (csúszdák, trambulinok).

Ideje: Május

Javaslat: A rendezvény megtartása, a családok összetartásának megerősítése, a gyerekek kötődésének megerősítése.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.4. Tanévbúcsúztató

Június utolsó hétvégéjén az iskolás gyermekek és szüleik együtt köszöntik a nyarat a rendezvénytéren és a játszótéren, amelyet játékok kísérnek, valamint grill-party követ.

Ideje: Június

Javaslat: A rendezvény megtartása, a gyerekek kötődésének megerősítése.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.5. Falunap

A rendezvény a polgármester megnyitó beszédével kezdődik, hangsúlyozva az ünnep fontosságát. A beszédet követően a településben lakó gyermekek zenés, táncos műsora nyitja a fellépők sorát. A rendezvény során a plébános úr és a lelkész úr megáldja a kenyeret a jelenlévők közös imájának keretében. Az alábbi programok szórakoztatják minden évben a résztvevőket: Szamóca Színház előadás, hegyfalui HÁNCSS Néptáncsoport előadása, a European Operett nótája és operett műsora, valamint a kemenesmagasi Septeam Együttes dalai, légvár, lufikardok. Este Cappuccino Együttes nyitja a báli hangulatot.

Ideje: Augusztus

Javaslat: A rendezvény megtartása. A településről elszármazottak megszólítása. A közeli, partner településekkel a kapcsolatok további erősítése. Alternatív programokkal a térségi nyaralók megszólítása, amihez tematizált kísérőprogramokat kell kidolgozni, amihez a célcsoportot meg kell találni.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.6. Búcsú

Az egykor egyházi, ma már inkább közösségi, családi ünnepből kettő volt. A fő búcsú a nyári, Sárlos Boldogasszony napjához kötődik. A faluban egykori jelentősége megkopott, mára pár árus található kint, néhány játékkal, de a korábbi hangulatában már nem emlékeztet a 20 évvel ezelőtti programokra.

Ideje: június eleje

Javaslat: A hagyomány felerősítés mind egyházi, mind közösségi vonalon. A búcsút érdemes lenne tematizálni, valamilyen kulturális programmal feltölteni, és olyan programokat kínálni, ami Nemesládony lakosságán kívül a közeli Bük vendégei számára, de legalábbis a közeli települések lakossága számára kellő vonzerővel bír, és ami során megismerhetik, megkedvelhetik a települést, amit lakóhelyül is választhatnak.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.7. Nyárbúcsúztató

Szeptember utolsó szombatján a település lakói együtt búcsúztatják a nyarat. A programok között van: csokievő verseny, süteménysütő verseny, kötélhúzás. A versenyek futása közben vadpörkölt főzése és szalonnasütés történik.

Ideje: Szeptember utolsó szombatja

Javaslat: A rendezvény megtartása, a közösség összetartozásának megerősítése.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.8. Mikulás Ünnepség

December elején megjelenik a Mikulás a településen és édességgel teli csomagokat oszt a jól viselkedő gyermekeknek. Az ünnepség már délután 2-kor kezdődik a Faluházban kézműves programmal, ezután a Csipi-Csupi Bábszínház zenés mesejátéka szórakoztatja a gyermekeket. A mesejáték után a Mikulás egyesével szólítja a gyermekeket, akik egy-egy verset vagy éneket adnak elő. Az ünnepséget egy közös énekkel zárják.

Ideje: December eleje

Javaslat: A rendezvény megtartása

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.9. Májusfa állítás

A település fiataljai – régi hagyományt őrizve - összefogással állítanak egy májufát a településen.

Ideje: május eleje

Javaslat: A hagyomány megtartása.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.2.10. Régi népszokások

Január 6. Vízkereszt ünnepe: Vízszentelés, a megszentelt vizet a sekrestyében tartották.

Farsang: víg népszokások jellemezték ezt az időszakot

Disznóvágás: disznótor, a disznó hagyományos feldolgozása, kisebb családi, baráti közösségek közös feldolgozása, hajnaltól estig tartó közösségi program

Tollfosztás: A libákat „mellesztették”, tépték, a tollat tisztítás, feldolgozás után párnának, dunnának dolgozták fel

Január 25: Szent Pál apostol megtérése, „Pálforduló”.

Balázsáldás: február 03. örmény püspök, Szent Balázs. A templomban a hívek megáldása történik, amikor a pap égő gyertyát tart az emberek feje fölé a torokbetegségek elűzése céljából.

Nagyböjt: A hamvazószerdától húsvétvasárnapig a hústól való tartózkodást és a napi háromszori étkezést jelentette.

Húsvét: A bibliai feltámadási történet alapján a megújulás ünnepe

Szent György napja: április 24., az igazi tavasz kezdete, e napon kezdték meg a cselédek a munkát Nemesládonyban az őket alkalmazó gazdánál. Az állatok legelőre való kihajtásának a napja.

Májusfa állítás: május 01, elsejére virradó éjszaka a legények májusfát állítottak a lányos házak ablaka alá, és a kocsmá elé. A fát előző éjszaka vágták ki, lekérgezték, a tetejét pár ágat meghagytak és feldíszítették szalagokkal. A törzsét gyakran kenték be csúszós anyaggal, hogy később nehezebb legyen az esetenként felhelyezett borosüveget levenni – ami a kitáncolás napján történt meg.

Pünkösöd, pünkösödölés: május 15-16 körül, vallási ünnep. A lányok a házakba kértek bebocsátást, ahol szavaltak, énekeltek.

Májusfa kitáncolás: június 01. Juniális, a májusfa kitáncolás napja.

Sarlós Boldogasszony napja/Katolikus búcsú: Július 1. A napja az aratás napjára esik, ezért a többi Boldogasszony naptól ezzel különböztetik meg. Az egyik települési búcsú napja, a katolikus búcsúé.

Halottak napja: A halottakra való emlékezés ünnepe

November 11.: Szent Márton püspök emlékének szentelt nap

December 13. Luca napja: A legények előtte éjjel, a fiúk napjának reggelén lucáztak. Az éjszakai lucázásnak főleg az emberek megtréfálása volt a célja. Meglopták a szalmakazlakat, az egész utcát, főleg a lányos házak előtt, megszórták szalmával. Felkavarták a boszorkányok a falut.

Karácsony: Az adventi időszakban kezdetét vette a betlehemezés is. Megalakultak a négyes csapatok, a három pásztor és a betlehemet vivő angyal. A betlehemi játék szereplői be voltak öltözve bundába, kucsmába, bot volt a kezükben. A negyedik fiún fehér ing, korona a fején. Ő vitte a betlehemet és ő volt a pénztáros is.

December 26-án, karácsony másnapján este a legények karácsonyt énekeltek.

December 28. Aprószentek napja: A korbácsolás a Bibliából ismert történet alapján vált szokássá: a három év alatti fiúgyermek megölése emlékére fűzfavesszőből font korbáccsal a gyerekek megkorbácsolják a felnőtteket.

Házasság: A hagyományos család létrejöttének ünnepe. A hagyományos esküvő a lányos házhoz vonuló legény és családjával kezdődik, ahol kikérik a menyasszonyt annak apjától. Az esküvőt követő lakodalom hagyományai mai napig élnek: egy tányérból, egy kanállal kell megennie a levest az ifjú asszonnyal, közben a vőfély szórakoztatja a vendégeket, illetve feladatokat ad az ifjú párnak, esetenként el is lopják a menyasszonyt, akit szintén feladatokkal kell a párjának kiváltania. Éjfélkor ismét ellopták a menyasszonyt a koszorúslányok, ilyenkor vetik le a koszorúját, fátylát, és fejkendőjét kötötték a fejére. Innét a mondás: „bekötik a fejét”. Mint fiatalasszony, kendővel a fején jött vissza a lakodalomba, amit ma már csak a menyecske ruha felvétele jelképez „Eladó a menyasszony!” felkiáltással ilyenkor kezdődik meg a menyasszony kitáncolása, amikor a szokás szerint minden vendég pénzt tesz a fazékba, és egy rövidet táncolt vele cserébe.

Javaslat: Helytörténeti kutatással, az idősebb generáció megkeresésével a hagyományok, régi szokások, énekek újra tanulása, felelevenítése, ezek egy részének rendezvény-sorozatba illesztésével térségi jellegűvé fejlesztése.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.3. Nemesládonyi kiemelkedő személyek

.4.3.1. SELLY (Schelly) Sámuel katona

Nemesládonyban született 1815-ben, evangélikus vallású volt. Gimnáziumi tanulmányait követően, 1835-ben beállt a 9. huszárezredhez, ahol először hadnagy, majd 1848-ban főhadnagy lett. Ezredével együtt a Batthyány-kormány követelésére hazavezényelték Morvaországra.

Javaslat: Emlékének megőrzése, munkásságának bemutatása

Javaslattevő Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.3.2. HORVÁTH Sándor lelkész, költő

Nemesládonyban született 1837-ben, Budapesten hunyt el 1917-ben. Írói álneve Ládonyi Sándor. Középiskolai és teológiai tanulmányi után 1861-ben szentelték pappá. Versei és műfordításai újságokban és egyházi kalendáriumokban jelentek meg. Főbb művei: Ki láthatja meg Isten országát? Az ellenzéki képviselők életrajza

Javaslat: Emlékének megőrzése, munkásságának bemutatása

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.3.3. Nagy Lajos

evangélikus lelkész, író (Nemesládonyban született 1867-ben, és 1940-ben szintén a településen hunyt el) Írásai Ládonyi álneven jelentek meg a sajtóban. Főbb művei: Tavaszi hajtások, Őszinte ötletek, Adventi tanítások

Javaslat: Emlékének megőrzése, munkásságának ismertetése.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.3.4. Németh Márton

Kertészmérnök, szőlész, ornitológus, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa. 1934-1944 ben végezte a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolát. 1949-ben Pécsre került, az Országos Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet kísérleti telepének vezetésével bízták meg. Nemzetközi hírű borszőlő-fajtagyűjteményt hozott létre, szőlőnemesítéssel is foglalkozott. Ornitológusként is számon tartják. Kiemelkedő munkásságát Mathiasz János- emlékéremmel ismerték el. Főbb művei: Borszőlőfajták határozókulcsa, A szőlő, Termesztett borszőlőfajták.

Javaslat: Megemlékezés a sikeréről.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.4. Nemesládonyi épített értékeink (szakrális, lakó- és gazdasági épületek, régészet, szobrok, egyébek)

.4.4.1. Régészeti lelőhelyek

Helyszín: Nemesládony, Római katolikus templom (hrsz 142, 146/4, 140), Erdőalja-dűlő (hrsz. 0155, 0152).

Kapcsolattartó: Nemesládony Község Önkormányzata

Kiemelési javaslat: nincs

Javaslat: A régészeti értékek feltárása, megőrzése és bemutatása – lokálpatriotizmus is idegenforgalom erősítése.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.4.2. Országos műemléki védelem alatt álló épületet, helyi védelem alatt álló épületet, építmények és műemléki környezetük

Nemesládonyi római katolikus templom.

Műemlék (azonosító: 9195, törzsszám: 7941)

Helyszín: Nemesládony, hrsz 863-4/1953.FOM, 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM, 14297/1960. ÉM[-MM, és műemléki környezet 08/6, 07, 05/2, 05/1, 140, 146/4.

Kapcsolattartó: Nemesládony Község Önkormányzata **elérhetőség:** Telefon/fax:

Javaslat: Az épület és környezetének védelme, rendben tartása.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.4.3. Helyi Művi Értékvédelmi kataszter értékei – épületek és építmények

Az értékleltárban olyan épületeket emelünk ki, amik értéküknél fogva kiemelendők, és emellett igaz rá, hogy építési tevékenységgel létrehozott, rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készülségi fokára való tekintet nélkül minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, víz, vagy azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér beépítésével jöttek létre. Itt soroljuk fel a szobor, képzőművészeti alkotásokat, utcabútorokat is, mik közterületen állók vagy közhasználat céljára átadott területen álló közcélú műtárgyak (253/1997 (XII.20.) Korm rendelet szerint).

Lakóházak

Helyszín: Nemesládony, hrsz 47/2 (Kossuth utca 14.), hrsz 20. (Kossuth utca 16), hrsz 20. (Kossuth utca 18), hrsz 151, (Rákóczi utca 47.), hrsz 149, (Rákóczi utca 49.), hrsz 159, (Rákóczi utca 33.), , hrsz 160, (Rákóczi utca 31.), hrsz 161, (Rákóczi utca 27.), hrsz 83, (Rákóczi utca 18.), hrsz 82, (Rákóczi utca 16.)

Kapcsolattartó: Nemesládony Község Önkormányzata

Javaslat: Az építmény és környezetének védelme, rendben tartása. Jogszabály: 3/2005 (V.19.)

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

II. vh-s emlékmű

Helyszín: Nemesládony, hrsz 08/6, Rákóczi utca 49.

Kapcsolattartó: Nemesládony Község Önkormányzata

Javaslat: Az építmény és környezetének védelme, rendben tartása. Jogszabály: 3/2005 (V.19.)

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

Kőkereszt

Helyszín: Nemesládony, hrsz 133, Rákóczi utca 58.

Kapcsolattartó: Nemesládony Község Önkormányzata

Javaslat: Az építmény és környezetének védelme, rendben tartása. Jogszabály: 3/2005 (V.19.)

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

Kerítés

Helyszín: Nemesládony, hrsz 142 (Rákóczi utca 66), hrsz 180 (Rákóczi utca 13), hrsz 218 (Rákóczi utca 25.)

Kapcsolattartó: Nemesládony Község Önkormányzata

Javaslat: Az építmény és környezetének védelme, rendben tartása. Jogszabály: 3/2005 (V.19.)

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.5. Nemesládonyi tárgyak, a múlt emlékei, különlegességek

.4.5.1. Nemesládonyi szekér

A szekér a Vas Megyei Múzeumok értesítőjében szerepelt, még 1975-ben. Egyediségét az adta, hogy két formában, tehén és ökörszekérként is létezett. Volt szekér és rövidszekér – utóbbi úgy volt megszerkesztve, hogy egymástól alapvetően különböző teher szállításakor átalakítható legyen.

Javaslat: Egy szekér helyreállítása, rendezvényeken való rendszeres szerepeltetése, ezen túl védett, de megtekinthető helyen való tárolása. Fontos lenne a korhű helyreállítás, részbeni újraépítés, de a hagyományos technológiával.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.6. Nemesládonyi helyi termékek és a helyi gazdaság megtartói

.4.6.1. A helyi mesteremberek

A települések fennmaradásának egyik záloga, ha olyan mesteremberek találhatók meg bennük, akik egyszerre jelentenek helyi megoldás néhány kérdésre, és „export” szolgáltatást a környező térség számára.

A kérdőívezés során felmért és jelzett mesteremberek: Nyitra Balázs méhész (17 szavazat), Pietrowski Krisztián asztalos (8 szavazat), Lőrincz Sándor méhész (5), Ments Gyuláné Esztergályos (4), Németh László állattenyésztő (1). Amint látható, a településen belül több méhész is van.

Helyszín: Nemesládony

Javaslat: Az egyes szolgáltató vállalkozók közül a méhészek termékeiket kiadagolva, Nemesládony címkével egyedivé téve érték-növelő vállalkozói lehetnek a településnek, termékeik a közeli, éves szinten több, mint 750 000 vendégéjszakát realizáló Bükön találhatnak piacra.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.6.2. Helyi mezőgazdálkodás

Magyarországon a falvak, nemritkán egységes birtokként, vagy birtokközösségként a táj és a természet fenntartóiként szolgáltak évszázadokig, és szolgálnak ma is. Minden olyan őstermelő és egyéb vállalkozás, egyéni-, családi- és közösségi kezdeményezés, amely a hagyományos paraszti gazdálkodás gyakorlatának a kornak megfelelő, környezettudatos megújítását szolgálja, az közvetlenül és közvetetten is szolgálja a település természeti és közösségi helyi értékeinek a megújítását és tartós fenntartását.

Kapcsolattartó: Nemesládony Község Önkormányzata

Helyszín: Nemesládony község közigazgatási területe

Javaslat: A helyi mezőgazdálkodások fejlesztéseinek támogatását javasoljuk.

Javaslattevő: Nemesládony Község Önkormányzata Rubóczkiné Börczy Viktória polgármester

.4.7. Nemesládonyi közösség megtartói

.4.7.1. Faluház, Nemesládony

Évente a települési közösségi programok, önkormányzati rendezvények helyszíne. Meglévő, de fejlesztendő technikai háttérrel rendelkezik.

Székhely: 9663 Nemesládony, Új u. 2.

Elérhetőség, képviselő: Telefon / fax: +36 94/568-090, +36 20/966-3941 **képviselő:** Molnár Károly

.4.7.2. Nemesládonyért Egyesület

A nemesládonyi lakosok által létrehozott civil szervezet, ami keretet tud adni a közösség programjainak, fejlesztéseinek, továbbá az önkormányzat mellett további forrásbevonó képessége is lehet. Egyesületi élet a közösségi élénkítés eszköze is lehet.

Székhely: 9663 Nemesládony, Új utca 2. Adószáma: 19239390-1-18

Képviselő:

Kiemelési javaslat: Az Egyesület váljon a településen előbb évi 2-3, aztán több program gazdájává, amihez forrásbevonó képességét is fel tudja használni: NEA, hazai civil támogatás, EU-s civil támogatások, SZJA 1 % felajánlások, lakossági, vállalkozói támogatások, befizetések, önkormányzati támogatások.

